

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa klasa VIII

Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa dla szkoły podstawowej wydawnictwa Nowa Era „ŻYJĘ I DZIAŁAM BEZPIECZNIE”

Dział	Wymagania na poszczególne oceny. Uczeń:				
	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
1. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA	Wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwa	-wymienia rodzaje bezpieczeństwa - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli, -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie	- podaje źródła zagrożeń bezpieczeństwa osobistego i zbiorowego -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa - opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski	-definiuje pojęcie ochrony i obrony narodowej -opisuje geopolityczne położenie Polski, -omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego	-omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski -wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)
2. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA	identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej , - wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku - wyjaśnia	- potrafi wymienić instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym, - wyjaśnia termin „sytuacja kryzysowa” - wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja”,	- potrafi wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności,	-potrafi scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki - wyjaśnia, jak należy zachować się w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno,	- potrafi, scharakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, - uzasadnić potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń

	<p>znaczenie terminu „piktogram”</p> <p>-- wymienia numery alarmowe i przypisuje je odpowiednim służbom</p>	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia najczęstsze przyczyny pożarów, -wymienia przyczyny powodzi - wymienia podstawowe środki gaśnicze, wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia - wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport, - podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry -wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych -omawia podstawowe zachowania ratownika w miejscu zdarzenia, -omawia genezę i formę współczesnych aktów terroru 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zagrożenia dla grup społecznych - omawia przyczyny powodzi, -charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i okolicy, - omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, - wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa” - wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji, - proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych, - wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi -opisuje zasady zachowania się na wypadek różnych aktów terroru 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią, - wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru, - omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych, - charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach, - przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca 	<p>hydrotechnicznych, - wyjaśnić zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność</p>
<p>3. PODSTAWY</p>	<p>- wymienia numery alarmowe</p>	<p>- wykonuje samodzielnie</p>	<p>- wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i</p>	<p>- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu</p>	<p>- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej,</p>

<p>PIERWSZEJ POMOCY</p>	<p>i omawia właściwy sposób wzywania pomocy, - udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa, - wymienia najczęstsze przyczyny utonięć, - wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych - rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; - prawidłowo bada jej oddech (na manekinie)</p>	<p>resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) , - wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; - posługuje się apteczką pierwszej pomocy, - wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia, - wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom , - wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru, - wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach: pokarmowych , lekami, gazami,</p>	<p>krążenia (ABC), - wymienia kolejne ogniw łańcucha przeżycia oraz omawia ich znaczenie, - omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika - wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa, - układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej, - wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu , - wyjaśnia, do czego służy zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować , - udziela pomocy przy urazach kończyn, - wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej , - wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: w wychłodzeniu, w odmrożeniu ,</p>	<p>oddechowego człowieka, - omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka, - wyjaśnia jak działa w Polsce system ratowniczy, - omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy, - wymienia rodzaje krwawień, - udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia, - demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej, - wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej, jako objawu stanu zagrożenia życia, - omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki, - omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki, - wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny" i „udar cieplny”, - wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń, - wyjaśnia jak należy postępować, by bezpiecznie</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu, - wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna, - omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach, - uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych</p>
--------------------------------	---	---	--	--	--

		środkami chemicznymi	<ul style="list-style-type: none"> - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego, - udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: skóry, przełyku, przewodu pokarmowego, oczu, - omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów, - wyjaśnia jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym , - wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym 	<ul style="list-style-type: none"> udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu, - omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych 	
4. PROFILAKTYKA PROZDROWOTNA	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zachowania prozdrowotne - analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia(ryzykowny) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków -określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> -definiuje zdrowie, -opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym -wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i na takie, na które ma on całkowity wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> -proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.
- uczeń jest zobowiązany doskonalić umiejętność analizy i interpretacji źródeł oraz powinien być oceniany ze stopnia opanowania tej umiejętności w sposób ustawiczny, zarówno w trakcie zajęć, jak i przy okazji prac domowych i sprawdzianów wiedzy.

Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych - EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. Sposoby sprawdzania i oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa są zgodne ze Statutem Szkoły (Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania Uczniów) oraz podstawą programową dla szkoły podstawowej.
2. Formy oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
  - a) Oceny bieżące mogą mieć następującą formę:
    - ocena cyfrowa z następującymi progami procentowymi:
      - 96 – 100% = celujący (cel.)
      - 90 – 95% = bardzo dobry (bdb.)
      - 70 – 89% = dobry (db.)
      - 50 – 69% = dostateczny (dost.)
      - 35 – 49% = dopuszczający (dop.)
      - 0 – 34% = niedostateczny (ndst.)
    - ocena cyfrowa,
    - ocena w postaci plusów (5 plusów stanowi stopień bardzo dobry, 5 minusów – stopień niedostateczny).
    - ocena punktowa lub procentowa w przypadku diagnoz;
  - b) Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne mają formę stopni szkolnych:
    - stopień celujący (6) – cel.
    - stopień bardzo dobry (5) – bdb.
    - stopień dobry (4) – db.
    - stopień dostateczny (3) – dst.
    - stopień dopuszczający (2) – dop.
3. Formy pracy ucznia podlegające ocenie:
  - sprawdziany (po działach programowych),

- kartkówki (z trzech ostatnich lekcji),
- odpowiedzi ustne (z trzech ostatnich lekcji),
- ćwiczenia praktyczne – pierwsza pomoc przedmedyczna,
- osiągnięcia w konkursach.
- aktywność na lekcji (np. plusy i minusy – plusy i minusy nie redukują się),
- pracę w grupie,
- zadania domowe,
- prace długoterminowe (projekty, filmy),
- przygotowanie do lekcji,
- zadania dodatkowe (dla chętnych),
- przygotowanie i przeprowadzenie fragmentów lekcji.

4. Obowiązujące kategorie ocen :

a) **oceny kategorii A** stanowiące zasadniczą część oceny klasyfikacyjnej:

- oceny za sprawdziany i prace klasowe – AS
- oceny z kartkówek – AK
- oceny z odpowiedzi – AO
- ćwiczenia praktyczne – pierwsza pomoc przedmedyczna – AI
- osiągnięcia w konkursach – AI

b) **oceny kategorii B:**

- przygotowanie do lekcji – BP
- odrabianie zadań domowych – BZD
- wykonywanie zadań dodatkowych – BZ
- aktywna praca na lekcji – BA
- udział w konkursach – BK
- przygotowanie i przeprowadzenie fragmentów lekcji – BI
- prace długoterminowe (projekty, albumy, referaty) – BI

5. Zasady przeprowadzania i sprawdzania sprawdzianów i kartkówek.

- sprawdzian jest zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem – wpis w dzienniku elektronicznym,

- kartkówki nie muszą być zapowiadane,
  - wyniki prac nauczyciel przedstawia w terminie dziesięciu dni roboczych, po przekroczeniu tego terminu nie może wpisać oceny niedostatecznej,
  - sprawdziany przechowywane są przez nauczyciela do 31 sierpnia bieżącego roku, kartkówki przechowuje uczeń,
  - uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub kartkówki ma obowiązek napisać daną pracę
  - w przypadku nieuczestniczenia w obowiązkowych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności, bez względu na przyczyny, nauczyciel zaznacza w dzienniku elektronicznym ten fakt wpisem „0”; po uzupełnieniu zaległości wpis „0” zmienia się na ocenę ustaloną przez nauczyciela; jeżeli uczeń w wyznaczonym terminie nie dokona zaliczenia sprawdzianu, nauczyciel pozostawia wpis „0”, który jest uwzględniany w ustalaniu klasyfikacyjnej oceny śródrocznej lub końcoworocznej,
  - uczeń ma obowiązek poddania się formie sprawdzania jego osiągnięć poza zajęciami wynikającymi z planu, w terminie ustalonym przez nauczyciela, jednak nie później niż: w ciągu 1 tygodnia po powrocie do szkoły po krótkotrwałej nieobecności (1-3 dni), w ciągu 2 tygodni po powrocie do szkoły po długotrwałej nieobecności.
  - w sytuacji nieprzystąpienia przez ucznia do ustalonej procedury oceniania nauczyciel ma prawo sprawdzić, czy uczeń opanował dane umiejętności i treści nauczania w trybie dowolnym.
6. Warunki i sposób poprawy ocen ze sprawdzianów i kartkówek:
- uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu i kartkówki; musi się ona odbyć w terminie dwóch tygodni od podania wyników ocenianej pracy; poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku obok poprawianej.
  - uczeń może poprawić ocenę dopuszczającą i dostateczną ze sprawdzianu oraz ocenę dopuszczającą z kartkówki,
7. Nieprzygotowanie do lekcji:
- uczeń może zgłosić 2 nieprzygotowania,
  - nieprzygotowania obejmują - nieprzygotowanie z wiedzy, brak zadania domowego lub innych materiałów potrzebnych do lekcji (wcześniej zapowiedzianych).
  - nieprzygotowanie należy zgłosić na początku lekcji,
  - zgłoszenie nieprzygotowania lub braku zadania podczas kontroli jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
8. Zasady udostępniania prac uczniom i rodzicom:
- sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępnia się uczniowi do wglądu w czasie zajęć edukacyjnych, które mają na celu ich omówienie, a następnie uczeń zwraca ja nauczycielowi,

- w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych poświęconych omówieniu prac, nauczyciel udostępnia na prośbę ucznia jego pracę pisemną podczas konsultacji,
- uczniowi udostępniana jest tylko jego własna praca.
- sprawdzone i ocenione sprawdziany ucznia są udostępniane rodzicom do wglądu przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych na terenie szkoły w czasie konsultacji, które odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogramem lub w innym terminie po wcześniejszym umówieniu się rodziców z nauczycielem
- sprawdzone, ocenione i omówione kartkówki uczniowie zabierają do domu.

9. Sprawdzian weryfikujący daje możliwość podniesienia oceny rocznej – szczegóły w Statucie Szkoły Podstawowej 71